

De heer HENS vertelt van een grauwe vliegenvanger, *Muscicapa s. striata* (Pall.), die op den grond zat en vandaar zijn prooi bemachtigde, vervolgens zegt hij, dat hem per brief is medegedeeld, dat de goudpluvier, *Charadrius apricarius oreophilus* Meinertzhagen, dit jaar niet meer in de Vredepeel heeft gebroed.

Rondvraag. Als datum en plaats voor de te houden wintervergadering worden gekozen: 6 Januari 1934 in Artis te Amsterdam.

Op voorstel van Dr KOCH wordt besloten een necrologie (met photo) in het orgaan op te nemen van Prof. Dr E. D. VAN OORT, die de vorige week is overleden. Zie hieronder.

Spreker verzoekt tenslotte op den omslag van het orgaan een lijst te willen afdrukken van alle buitenlandsche ruitjdschriften met de mededeeling, dat de leden ze desgewenscht ter lezing kunnen ontvangen (aldus besloten).

Te ruim vijf uur sluit de Voorzitter, niets meer aan de orde zijnde, de vergadering.

De Secretaris, C. EYKMAN.

Necrologie.

(met plaat 4)

Prof. Dr Eduard Daniël van Oort, buitengewoon hoogleeraar in de dierkunde aan de universiteit van Leiden en directeur van 's Rijks museum van Natuurlijke Historie aldaar, geboren te Barneveld, overleed onverwacht te Leiden op 21 September jl., in den ouderdom van 56 jaar.

Elders is reeds de groote waarde, die de overledene had voor de universiteit en voor het museum, tot uitdrukking gebracht; hier moge blijken, welk verlies de ornithologie in Nederland door zijn heengaan leed.

Begaafd met een exceptioneele kennis en een groote voorliefde voor dezen tak der Zoölogie, heeft hij hierop hier te lande een grooten invloed mogen uitoefenen.

Reeds het onderwerp zijner studie: „Beitrag zur Osteologie des Vogelschwanzes”, waarmee hij, in Maart 1901, te Bern,

magna cum laude, den doctorstitel verwierf, lag op ornithologisch gebied. Nadien zijn, in tal van geschriften van zijn hand verhandelingen over ornithologische onderwerpen en over nieuwe, door het museum verkregen, aanwinsten verschenen. Steeds streefde hij ernaar, de schoone collectie, door zijn groote voorgangers bijeengebracht, te verrijken en trachtte hij door woord en geschrift de belangstelling van het publiek op het museum gericht te houden. Nooit was het hem te veel, bij zijn veelsoortige beslommeringen, een onderzoeker voor te lichten, samen de uitgebreide collecties na te gaan en hem met raad en daad bij te staan, met een vriendelijke voorkomendheid en op een wijze, waarbij men geheel vergat, dat Prof. VAN OORT ook nog wel wat anders te doen had. Zijn groote belezenheid stelde hem in staat, onmiddellijk in de uitgebreide literatuur de juiste richting aan te geven, terwijl zijn uitlatingen van ongemeen parate ornithologische kennis getuigden.

Van de Zoological Society in Londen, van de British Ornithologists' Union en van de American Ornithologists' Union was hij resp. corresponderend-, buitenlandsch- en eerlid; hij redigeerde een aantal wetenschappelijke tijdschriften en gaf zelf „Notes on the Leyden Museum” en „Zoölogische Mededeelingen” uit.

Door velen werd Prof. VAN OORT de systematicus genoemd, een eernaam, waarin echter niet tot uitdrukking kwam, hoe in het bijzonder het biologische phenomeen van den vogeltrek zijn belangstelling had. De buitenlandsche proeven van het aanleggen van ringen om de pooten van trekvogels vonden in hem een zoo grooten weerklank, dat hij deze methode van experimenteel trekvogelonderzoek in Nederland inaugureerde. Sedert 1911 is daardoor het Leidsche Museum een der Europeesche centra van dit onderzoek geworden, hetgeen gepaard ging aan een steeds groeiende correspondentie.

Bij het aanvaarden van zijn professoraat aan de Leidsche Universiteit kwam zijn voorliefde voor dit onderwerp tot uiting in zijn inaugureele rede, gehouden op 1 December 1920: „De vogeltrek en zijn tegenwoordig experimenteel onderzoek”.

Toen in 1927 enkelen zich voornamen, deze wijze van onderzoek voorloopig in het klein, doch meer methodisch te gaan beoefenen en het aanzijn gaven aan het „Ringstation Wassenaar”, mochten zij van Prof. VAN OORT niet alleen zijn daadwerkelijken steun, doch tevens de grootst mogelijke sympathie en belang-

stelling ondervinden. Ook bij het tot stand komen van de stichting „Het Vogeltrekstation Texel” in 1931 vinden wij onder de oprichters zijn naam.

Zoo groeide en bloeide in Nederland, onder zijn leiding, het ringonderzoek, waarvan de verslagen der resultaten, eerst in korte opstellen verzameld, later tot afzonderlijke, steeds in omvang toenemende, afleveringen der „Zoölogische Mededeelingen” uitgegroeid, het beste getuigenis afleggen.

Aldus was Prof. VAN OORT op het veelzijdige gebied der vogelstudie een ware wandelende vraagbaak geworden, wiens bezonken oordeel door ieder ernstig werker op hoogen prijs werd gesteld.

Desondanks werd, door den groeienden invloed van eene, reeds in zijn inaugureele rede van 1920 gesignaleerde, richting van overgevoelige waanwijsheid en — alle zelfcritiek ontberende — beunhazerij, die heden ten dage hoogtij viert, aan zijn magistraal woord niet meer dát gewicht gehecht, waarop het te allen tijde het volste recht had.

Het heeft den overledene, vooral in de laatste jaren, dan ook niet aan teleurstellingen ontbroken.

Terwijl minister KAN zich destijds nog op hem beriep als op een man, wiens grondige kennis en redelijke toegankelijkheid voor iedereen de beste waarborgen opleverden voor de waarde zijner adviezen in regeeringszaken, loopen wij thans, nu Prof. VAN OORT ons als paladijn is ontvallen, zeer veel kans, dat de redelijkheid en de waarheid, door het onkruid van, op de spits gedreven, eenzijdige opvattingen en de daaruit voortvloeiende misleidende voorlichting, zullen worden verstikt — tot groote schade voor de ornithologie en den Nederlandschen vogelstand beide.

De voltooiing van zijn opus magnum, het standaardwerk over de vogels van Nederland „Ornithologia Neerlandica”, waaraan hij bezig was de laatste hand te leggen, heeft Prof. VAN OORT helaas niet mogen beleven.

Door zijn onkreukbare eerlijkheid, zijn hooge opvatting van de wetenschap, bezielend voorbeeld en onvermoeiden ijver zal zijne nagedachtenis bij ons in hooge eere blijven.

Requiescat in pace.

Dr J. C. KOCH.

Tsjeard Gs. DE VRIES.
